

Шайкан А. В.,
д-р екон. наук, доцент,
в.о. заступника директора з науково-педагогічної роботи,
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

ПОБУДОВА ТРАНЗАКЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ПРИ ВПРОВАДЖЕННІ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ КОРПОРАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ КЛАСУ ERP

Сьогодні практично не існує спеціальних стандартів, що регламентують функції корпоративних ІС, але як правило, такі системи орієнтуються на широко поширені методології MRPII і ERP управління бізнесом, що багатьма фахівцями в даній галузі фактично сприймаються як стандарти.

Дані «стандарти» були розроблені American Production and InventНажальору Control Society, APICS (американським суспільством щодо контролю за виробництвом і запасами) [1].

В основі концепції ERP лежить принцип створення єдиної бази даних (репозитарія), що містить всю ділову інформацію, накопичену організацією в процесі ведення бізнесу, зокрема фінансову інформацію, дані, пов'язані з виробництвом, управлінням персоналом, і будь-які інші дані. Наявність репозитарію позбавляє від необхідності передавати дані від одного додатку до іншого. Крім того, будь-яка частина інформації, яку має в своєму розпорядженні дана компанія, стає одночасно доступною для всіх працівників, що володіють відповідними повноваженнями.

Комплексна інформаційна система управління компанією (ERP) — це найважливіший і незамінний інструмент ефективного управління ресурсами компанії. Єдине інформаційне середовище стає не тільки могутнім засобом збору і аналізу фінансової і нефінансової інформації — це шлях до реального підвищення конкурентоспроможності і прибутковості, до залучення інвестицій, а значить — до максимальних темпів зростання бізнесу.

Впровадження інформаційної системи стандарту ERP є дуже важким випробуванням для менеджерів і персоналу підприємства. Практика свідчить, що під час розробки і впровадження корпоративних інформаційних систем (КІС) на шляху до успіху стають численні перешкоди, боротьба або подолання яких віднімає багато часу та коштів. Існує багато прикладів, коли підприємства так і не можуть подолати всі ці перешкоди до кінця. А інколи навіть відмовляються від впровадження корпоративної інформаційної системи в обсязі, що був запланований спочатку.

Уникнути більшої частини таких проблем і перешкод краще на стадії планування впровадження КІС і в процесі укладання угоди з виконавцями робіт з розробки, встановлення, налагодження та супроводження КІС.

Від облікової та фінансової служб у процесі впровадження ERP вимагається побудувати транзакційну систему обліку, яка дозволила б фіксувати інформацію про будь-які зміни в діяльності підприємства. При цьому інформація повинна бути введена в систему тільки один раз. У рамках ERP будь-яка транзакція повинна фіксуватися з можливістю стати подією у будь-якому вигляді обліку підприємства. В цьому випадку в результаті впровадження системи ERP облікова та фінансова служба (а з ними і всі зацікавлені сторони) одержать єдиний інформаційний інструмент. Виходячи з того, що облікова та фінансова служби традиційно володіють якнайкращою культурою роботи з базовою документацією, вони повинні брати участь у впровадженні всіх функціоналів системи. У практичному застосуванні це дозволить вийти на централізацію потоків документів, інформації і процесу введення даних у систему за допомогою створення єдиного підрозділу.

Тож чи не найголовніше завдання облікової та фінансової служби підприємства в процесі розробки та/або впровадження ERP — побудова транзакційної системи обліку [2].

Окрему увагу під час впровадження проекту КІС необхідно приділити управлінській складовій бухгалтерського обліку з метою стратегічного управління промисловим підприємством.

Потрібно мати детальний опис потреб управлінського обліку. Це є великою бюрократичною роботою, що частково доповнює опис внутрішніх процесів бізнесу. Проте вона не тільки допоможе правильно поставити завдання організації та особам, які розроблюють і впроваджують КІС, але й краще зрозуміти бажану майбутню систему роботи, а також зміни, які необхідно внести в організаційну структуру підприємства. Звичайно, що реалізація цього моменту вимагає великих витрат ресурсів і часу. Проте на такому моменті не можна економити, адже успіх та ефективність майбутнього процесу стратегічного управління багато в чому залежить саме від вірного налагодження роботи управлінського обліку як важливої складової системи сучасного бухгалтерського обліку промислового підприємства.

Література

1. *Попова Л.В.* Основные теоретические принципы построения учетно-аналитической системы [Електронний ресурс] / Попова Л.В., Маслов Б.Г., Маслова И.А. // Финансовый менеджмент. — 2003. — №5. — Режим доступа до журн.: [http:// www. finman. ru/ annotations](http://www.finman.ru/annotations).

2. *Нетесова О.* Роль и задачи бухгалтера при автоматизации бухгалтерского учёта [Электронный ресурс] / О. Нетесова // Бухгалтер и Компьютер. — 2004. — №4. — Режим доступа до журн.: [http:// www.klerk.ru/print.php? 11367](http://www.klerk.ru/print.php?11367).

Шпанковська Н. Г.,

канд. екон. наук, професор кафедри обліку і аудиту,

Котенко Н. О.,

старший викладач кафедри обліку і аудиту,

Канська О. І.,

асистент кафедри обліку і аудиту,

Національна Металургійна академія України (НМетАУ),

м. Дніпропетровськ

УДОСКОНАЛЕННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ДЛЯ АНАЛІТИЧНОЇ ФУНКЦІЇ

Результати та ефективність економічної діяльності залежать від якості менеджменту. Якість менеджменту, як комплексна його характеристика, обумовлена інноваційністю та обґрунтованістю управлінських рішень (УР), своєчасністю, оперативністю та ефективністю їх впровадження.

Управлінська орієнтація сучасного економічного аналізу вимагає врахування особливостей кожного з видів функціонального менеджменту. Тому актуальною є проблема удосконалення класифікації управлінських рішень (УР), яка використовується під час аналітичного їх супроводження.

Огляд і аналіз джерел економічної літератури з проблеми типології УР свідчать про відсутність єдиного підходу до класифікації управлінських рішень і розбіжність ознак угруповання. Як правило, управлінські рішення розподіляються за часовою ознакою, за ієрархією, формою розробки та оформлення, що не охоплює усі їх види. Крім того, недостатньо враховується необхідність аналітичного супроводження управлінських рішень.

Метою даного дослідження є удосконалення типології управлінських рішень для аналітичної підтримки технології УР. Для досягнення цієї мети визначені та вирішені наступні завдання:

- оцінка існуючих підходів до типології управлінських рішень;
- вибір ознак угруповання управлінських рішень для потреб функціонального менеджменту;
- обґрунтування видів управлінських рішень для врахування їх особливостей в аналітичному супроводженні стадій технології УР.